

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
—ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837—

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΛΟΓΟΙ

ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ
ΜΕΛΕΤΙΟΥ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ
2015-2019

ΤΟΜΟΣ 37^{ος}

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ
2018-2019

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

ΑΘΗΝΑ 2020

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

ISSN: 2654-1750

Υπεύθυνος Έκδοσης

Διεύθυνση Δημοσιευμάτων και Εκδόσεων

Κατάρτιση-Επεξεργασία-Φιλολογική Επιμέλεια

Τμήμα Δημοσιευμάτων της Διοίκησης

Γραφιστική Επεξεργασία-Εκτύπωση-Βιβλιοδεσία

Τμήμα Τυπογραφείου

ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ
ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΤΟΥ ΕΠΙΤΙΜΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΟ **ΒΑΛΤΕΡ ΠΟΥΧΝΕΡ**
ΟΜΟΤΙΜΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Την 22^α Νοεμβρίου 2018, ημέρα Πέμπτη και ώρα 19.00, στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, πραγματοποιήθηκε η τελετή απονομής του τίτλου του Επίτιμου Καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στον κύριο **Βάλτερ Πούχνερ**, Ομότιμο Καθηγητή του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- * Προσφώνηση από τον Αναπληρωτή Πρύτανη Υγείας, Κοινωνικής Πολιτικής, Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητή κύριο Γεώργιο Κ. Ζωγράφο.
- * Χαιρετισμός από την Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγήτρια κυρία Ελένη Μ. Καραμαλέγκου.
- * Παρουσίαση του έργου του τιμωμένου από την Πρόεδρο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, Καθηγήτρια κυρία Χρυσοθέμιδα Σταματοπούλου-Βασιλάκου.
- * Επίδοση αναμνηστικής πλακέτας στον Επίτιμο Καθηγητή, κύριο Βάλτερ Πούχνερ από τον Αναπληρωτή Πρύτανη Υγείας, Κοινωνικής Πολιτικής, Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων, Καθηγητή κύριο Γεώργιο Κ. Ζωγράφο.

- * Επίδοση πρακτικών του Συνεδρίου «Θέατρο και Δημοκρατία», αφιερωμένου στον τιμώμενο, από την Πρόεδρο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, Καθηγήτρια κυρία Χρυσοθέμιδα Σταματοπούλου-Βασιλάκου.
- * Αντιφώνηση του τιμωμένου Επίτιμου Καθηγητή, κυρίου Βάλτερ Πούχνερ.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΔΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ

Καθηγήτριας και Προέδρου του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΩΜΕΝΟΥ

Αξιότιμε κ. Αναπληρωτά Πρύτανη,
Αξιότιμη κυρία Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής,
Αξιότιμε κ. Ακαδημαϊκές, τέως Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών,
Αξιότιμε κ. Πούχνερ,
Αξιότιμοι κ. Ομότιμοι Καθηγητές,
Αγαπητοί Πρόεδροι του Τμήματος Θεάτρου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου
Πατρών,
Αγαπητοί συνάδελφοι,
Αγαπημένοι μας φοιτητές και φοιτήτριες,
Κυρίες και κύριοι,

Όταν τον Ιούνιο του 1995 αναλάμβανα τα καθήκοντά μου ως νεαρή τότε Λέκτορας στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, δεν θα μπορούσα ποτέ να φανταστώ ότι 23 χρόνια αργότερα θα επιφορτιζόμουν ως Πρόεδρος του Τμήματος να εκφωνήσω τον δημόσιο έπαινο (laudatio) για τον αγαπημένο μας Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ.

Δεν σας κρύβω ότι κρύος ιδρώτας με κατέλαβε. Πώς η ταπεινότητά μου να αναμετρηθεί και να δαμάσει το τεράστιο βιογραφικό του με πλήθος στοιχείων για την επιστημονική δράση του και όχι μόνο; Πώς μπορεί να αποτιμήσει κανείς το έργο του τιμωμένου στο πλαίσιο μιας επίσημης παρουσίασης, χρονικά περιορισμένης, χωρίς αναπόφευκτα να παραλείψει πτυχές της ογκώδους εργογραφίας του;

Με τις σκέψεις αυτές αποφάσισα να σας παρουσιάσω τον τιμώμενο μέσα από την προσωπική μου ματιά, ζητώντας εκ προοιμίου συγγνώμη, τόσο από τον ίδιο όσο και από όλους σας, για τις όποιες αθέλητες παραλείψεις μου.

Τον Ιούνιο του 1990, έχοντας ολοκληρώσει τη διδακτορική μου διατριβή, ο επόπτης Καθηγητής μου, ο αείμνηστος Κάρολος Μητσάκης, με ενημέρωσε ότι στη διευρυμένη επιτροπή για τον τελικό έλεγχο της πριν την υποστήριξη είχε συμπεριληφθεί ένας νέος Καθηγητής από το Πανεπιστήμιο Κρήτης, που είχε

πρόσφατα εκλεγεί μέλος ΔΕΠ στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο κ. Βάλτερ Πούχνερ, τον οποίο μέχρι τότε γνώριζα μόνο μέσα από την εκδοθείσα εργογραφία του. Αυτή ήταν η αρχή της γνωριμίας μου με τον τιμώμενο που, όπως αποδείχτηκε εκ των υστέρων, υπήρξε αποφασιστική για τη μετέπειτα ακαδημαϊκή σταδιοδρομία μου.

Ο Βάλτερ Πούχνερ, γεννημένος στη Βιέννη το 1947, σπούδασε την Επιστήμη του Θεάτρου (Θεατρολογία) στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης, όπου το 1972 απέκτησε τον τίτλο του διδάκτορα της Φιλοσοφικής Σχολής με διατριβή για το νεοελληνικό Θέατρο Σκιών. Το 1977 ανακηρύχθηκε υφηγητής στο ίδιο Πανεπιστήμιο, με διατριβή για τη γέννηση του θεάτρου στον ελληνικό λαϊκό πολιτισμό.

Η αγάπη του για τα ελληνικά γράμματα και τον πολιτισμό της χώρας μας και ο έρωτάς του για την παιδιάτρο Αριάδνη Μαλαμίτση, μετέπειτα Καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, με την οποία παντρεύεται το 1975, θα τον οδηγήσουν να εγκατασταθεί στην Ελλάδα. Από το 1977 που εκλέγεται μέλος ΔΕΠ στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, διδάσκει επί δώδεκα χρόνια Ιστορία Θεάτρου. Το 1987 εκλέγεται Πρόεδρος του Τμήματος Φιλολογίας στο Ρέθυμνο και δύο χρόνια μετά, το 1989, εκλέγεται Καθηγητής στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου διδάσκει επί δύο χρόνια, μέχρι την εκλογή του το 1991 στο νεοσύστατο τότε Τμήμα Θεατρικών Σπουδών. Ας σημειωθεί ότι μέχρι τότε είχε εκδώσει οκτώ (8) τόμους θεατρολογικών μελετών.

Το 1990 ιδρύεται επιτέλους το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών στην Αθήνα, στην πόλη που γέννησε το θέατρο, και στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, το αρχαιότερο της χώρας, ικανοποιώντας χρόνιο αίτημα των ανθρώπων του πνεύματος και της τέχνης, χάρη στις άοκνες προσπάθειες των ιδρυτών του, του τιμώμενου και του αείμνηστου Σπύρου Α. Ευαγγελάτου, δύο φωτεινών προσωπικοτήτων με διαφορετικό ταπεραμέντο, που αλληλοσυμπληρώνονταν στην επιστήμη και την καλλιτεχνία, με αρωγό τον τότε Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών και νυν ακαδημαϊκό κ. Μιχάλη Σταθόπουλο, που μας τιμά με την παρουσία του.

Ο Βάλτερ Πούχνερ θα δώσει όλες του τις δυνάμεις στην οργάνωση του Τμήματος ανταποκρινόμενος με πάθος και στα τρία σκέλη των δραστηριοτήτων του: στη διοίκηση, εναλλασσόμενος ανά διετία με τον Σπύρο Ευαγγελάτο, στη διδασκαλία (θυμάμαι, τα πρώτα χρόνια που τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ήταν ευάριθμα, ο τιμώμενος δίδασκε κάθε μέρα εξάωρα, καλύπτοντας σειρά μαθημάτων) και στο τρίτο σκέλος στην έρευνα, την άλλη μεγάλη του αγάπη,

δίνοντας έμφαση στην Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου από την Κρητική Αναγέννηση έως σήμερα.

Αρχικά η βιβλιογραφία της ελληνικής Θεατρολογίας ήταν περιορισμένη, τα πανεπιστημιακά συγγράμματα ελάχιστα και η Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου στηριζόταν ακόμη στον Νικόλαο Λάσκαρη και στον Γιάννη Σιδέρη.

Αποφασιστική ώθηση στην έρευνα, που θα αλλάξει εντελώς την εικόνα της ελληνικής Θεατρολογίας συγκρίνοντας το τότε με το σήμερα, θα δώσουν α) η ίδρυση το 1995 του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, β) η ανάθεση διδακτορικών διατριβών με θέματα μεγάλης χρονικής έκτασης και γ) η έκδοση την ίδια χρονιά της *Παραβάσεως*, της Επιστημονικής Επετηρίδας του Τμήματος.

Υπό την εμπνευσμένη καθοδήγηση του τιμώμενου και μαζί με όλους τους συναδέλφους που τον ακολουθούσαμε, οι μεταπτυχιακοί μας φοιτητές επί σειρά ετών κατευθύνθηκαν μέσα από αρχεία, δημόσιες και ιδιωτικές βιβλιοθήκες και συλλογές στην εξόρυξη ενός τεράστιου, άγνωστου μέχρι τότε, πλούτου πληροφοριών που συνθέτουν μια εικόνα της Ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου εντελώς διαφορετική από αυτήν που γνωρίζαμε μέχρι τότε. Κάθε μεταπτυχιακή εργασία μαθήματος έκτασης 100 σελίδων, κάθε διπλωματική εργασία μικρή διατριβή 200-300 σελίδων. Σκέφτομαι ότι κάποτε πρέπει να εκδοθεί ένας τόμος με τους τίτλους των εργασιών αυτών, γκρίζα βιβλιογραφία ανεκτίμητης αξίας για την έρευνα (παραστασιογραφίες, βιβλιογραφίες, ανακαλύψεις νέων θεατρικών έργων κ.λπ.). Δημιούργημα του τιμώμενου και η *Παράβασις*, την οποία διευθύνει επί 23 συναπτά έτη, το πρώτο επιστημονικό θεατρολογικό περιοδικό της χώρας και το μόνο που εκδίδεται επί σειρά ετών, χωρίς διακοπή, χάρη στη δική του πίστη και αφοσίωση.

Κάθε τεύχος της ένας τόμος που προσφέρει βήμα σε μέλη ΔΕΠ, σε νέους επιστήμονες, διδάκτορες και υποψήφιους διδάκτορες για δημοσίευση των μελετημάτων τους. Από τον 12ο τόμο (2014) το περιοδικό εκδίδεται με δική του πρωτοβουλία σε δύο τόμους, ελληνόγλωσσο και ξενόγλωσσο, καλλιεργώντας την εξωστρέφεια της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας των θεατρολόγων και ιδιαίτερα προβάλλοντας στο εξωτερικό το επιστημονικό έργο των μελών του Τμήματος.

Ο ίδιος, κοσμοπολίτης και πολύγλωσσος, διδάσκει παράλληλα για τριάντα χρόνια στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης σε μορφή εντατικών μαθημάτων, επίσης στο Πανεπιστήμιο του Graz (1985-1986, 1988), και έχει μετακληθεί πολλές φορές ως Επισκέπτης Καθηγητής σε ευρωπαϊκά και αμερικάνικα πανεπιστήμια. Ενδεικτικά μνημονεύω το 1996 στο Princeton και στο Harvard των ΗΠΑ, επίσης σε πανεπιστήμια της Αγγλίας, της Γερμανίας και της Ολλανδίας, το 1998 στο

Πανεπιστήμιο Sapienza της Ρώμης, το 2000 στη Σορβόννη, το 2001 στο Freie Universität του Βερολίνου, το 2002 στο Harvard, στο City University της Νέας Υόρκης, στο Ohio State University, στο Columbus κ.α. προβάλλοντας τον ελληνικό πολιτισμό και γνωστοποιώντας στο ξένο επιστημονικό κοινό ειδικά θέματα ελληνικού ενδιαφέροντος.

Και παράλληλα συγγράφει. Κάθε χρονιά προσθέτει έναν με δύο τόμους στον μακρύ κατάλογο των εκδόσεών του, που αυξάνεται με απίστευτη ταχύτητα, τόση που ούτε τους τίτλους μπορεί να συγκρατήσει κανείς.

Αν και κοινωνικός, είναι άριστος διαχειριστής του γοργοπόδαρου χρόνου, όπως ο ίδιος τον αποκαλεί, έτσι ώστε να εξοικονομεί χρόνο και δυνάμεις για τη συγγραφή, απομονωμένος κάποιες περιόδους του χρόνου στον Άγιο Γεώργιο στο Πήλιο (στη ράχη των Κενταύρων, όπως γράφει) ή στη Βουρβουρού στη Χαλκιδική. Και όταν επιστρέφει στην πόλη, κομίζει κάθε φορά μαζί του τουλάχιστον έναν καινούργιο τόμο πνευματικής παραγωγής.

Κυρίες και κύριοι,

Θα ήθελα να αναφερθώ συνοπτικά σε κάποιες από τις αρετές του τιμωμένου:

Πούχγερ, ο εμπνευσμένος δάσκαλος

Μέχρι την αφυπηρέτησή του, αλλά και μετά από αυτή, σε κάθε ευκαιρία διαλέξεων ή ομιλιών του σε συνέδρια, το πυκνό πάντα ακροατήριό του γεύεται την αφειδώς προσφερόμενη γνώση του μέσα από τη μελίρρυθμη ομιλία του που ρέει αβίαστα και μαγεύει τους ακροατές του. Δεν είναι τυχαίο ότι τα τελευταία χρόνια έχει συστηματικά ασχοληθεί και με την ποίηση, εκδίδοντας 7 ποιητικές συλλογές.

Η έγνοια του δασκάλου αποτυπώνεται επίσης σε δύο βασικά στοιχεία της επιστημονικής του συγγραφής: α) στις εκτενείς υποσημειώσεις των μελετημάτων του και β) στις βιβλιοκρισίες του.

Στις πρώτες δεν σημειώνει απλώς τη βιβλιογραφική παραπομπή που τεκμηριώνει τα γραφόμενά του, αλλά αντίθετα παραθέτει μια ευρύτατη, σχετική κάθε φορά με το θέμα του, βιβλιογραφική ενημέρωση, προσφέροντας στους σύγχρονους και μεταγενέστερους αναγνώστες του έτοιμο το υπόβαθρο για μελλοντικές μελέτες. Είναι σαν να τους παρακινεί να ακολουθήσουν τα βήματά του και να προχωρήσουν στη σύνταξη νέων μελετών. Και αν υπολογίσει κανείς τα 500 μελετήματά του με τις πολυάριθμες υποσημειώσεις τους, αντιλαμβάνεται ότι ο αριθμός των «εν υπνώσει» μελλοντικών πιθανών μελετών αυξάνεται με γεωμετρική πρόοδο.

Σε ό,τι αφορά τις βιβλιοκρισίες του, ως χαρακτηριστικός βιβλιοφάγος, παρακολουθεί μετά μανίας όλη τη βιβλιογραφία, ελληνική και ξένη. Κάθε καλοκαίρι, όταν έκλεινε η Βιβλιοθήκη του Τμήματος, ο τιμώμενος έφευγε κουβαλώντας τσάντες με τα πρόσφατα επιστημονικά αποκτήματά της. Και έτσι όλο το καλοκαίρι διάβαζε και έγραφε και συνεχίζει να διαβάζει και να γράφει πληθώρα βιβλιοκρισιών, που συμπληρώνουν κάθε χρόνο την ετήσια έκδοση της *Παραβάσεως*, με τις οποίες ενημερώνει τους αναγνώστες της για το περιεχόμενο των νεοεκδοθέντων βιβλίων και όχι μόνο, συνδέει το περιεχόμενό τους με τις ήδη υπάρχουσες μελέτες και τοποθετείται κριτικά.

Αν ήταν ένας εγωκεντρικός μελετητής, θα μπορούσε κάλλιστα να διαβάζει και να κρατά σημειώσεις για τον εαυτόν του και μόνο. Αντίθετα, ο Πούχγερ με τις βιβλιοκρισίες του λειτουργεί ως διάμεσος ανάμεσα στη βιβλιογραφία και τους αναγνώστες του, τους οποίους διευκολύνει στα δικά τους διαβάσματα, δίνοντάς τους επίσης πρόσβαση σε ξένα μελετήματα, σε γλώσσες που πιθανόν οι αναγνώστες να μην κατέχουν και έμμεσα τους καθοδηγεί σε άρτιες επιλογές.

Πούχγερ, ο χαλκέντερος ερευνητής, ο ασίγαστος μελετητής

Όταν αναλαμβάνει τη διερεύνηση ενός θέματος, είναι τέτοιος ο ενθουσιασμός του που αναζητεί κάθε πιθανή πηγή, γραπτή, προφορική, ανέκδοτη, και με την ευρηματικότητα και τη διεισδυτικότητα που τον διακρίνει προχωρά στην εφαρμογή ποικίλων μεθοδολογιών, συνδυάζοντας τα προσφερόμενα τεκμήρια και ανακαλύπτοντας νέα, μέχρις εξαντλήσεως. Αρωγός του η εμβρίθειά του, η εκτεταμένη βιβλιογραφική ενημέρωσή του και η εν γένει ευρύτατη μόρφωσή του, που απλώνεται σε πολλά πεδία των ανθρωπιστικών επιστημών.

Προσωπικά, προστρέχοντας στα μελετήματά του, απέκτησα τη συνήθεια, «βίτσιο» θα το έλεγα, να διαβάζω πρώτα τις υποσημειώσεις και μετά το κείμενο του μελετητή, συνήθεια χρόνων που την εφαρμόζω έκτοτε και στη μελέτη έργων άλλων συναδέλφων, νέων διδακτόρων ή μεταπτυχιακών φοιτητών.

Πούχγερ, ο γενναιόδωρος επιστήμονας

Η γενναιοδωρία του τιμωμένου προς την επιστημονική κοινότητα –και όχι μόνο– αποδεικνύεται έμπρακτα, τόσο με τον πλούτο των υποσημειώσεών του, τις οποίες προσφέρει αφειδώς στους αναγνώστες του, όπως ήδη ανέφερα, παρουσιάζοντας με σαφήνεια τις πηγές του καθώς και άλλο βιβλιογραφικό υλικό για περαιτέρω μελέτη, όσο και με τις συνεχείς παραπομπές του σε μελετήματα συναδέλφων, τους οποίους μνημονεύει με αγάπη, καθιστώντας τους γνωστούς και σε ένα ευρύτερο επιστημονικό κοινό και εκτός του ελληνικού χώρου.

Στο βάθος των αιώνων, όταν η αχλύ του χρόνου θα έχει καλύψει πολλές από τις σημερινές μελέτες, η εργογραφία του Πούχγερ πιστεύω ότι θα λειτουργεί όπως η *Μυριόβιβλος* του Φωτίου ή το *Λεξικό του Σουίδα* που διασώζουν ονόματα λογίων του Βυζαντίου και αποσπάσματα απωλεσθέντων έργων τους.

Του είμαστε πάντα ευγνώμονες για τη γενναιοδωρία του αυτή.

Η εργογραφία του σε αριθμούς

Έχει εκδώσει 125 αυτοτελείς τόμους (στα ελληνικά, γερμανικά και αγγλικά) και περισσότερες από 500 μελέτες, δημοσιευμένες σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά της αλλοδαπής και της ημεδαπής, και πάνω από 1.000 βιβλιοκρισίες και βιβλιοπαρουσιάσεις σε ξένα και ελληνικά περιοδικά, αθροιζόμενα συνολικά σε 2.000 δημοσιεύσεις. Απολαμβάνει δε πλήθος ετεροαναφορών και σύμφωνα με τον δείκτη Hirsch (h-index) είναι από τους πιο υψηλούς για τον κλάδο των Ανθρωπιστικών Επιστημών.

Υπήρξε τρεις φορές κεντρικός οργανωτής του Διεθνούς Δραματικού Διαγωνισμού του Ιδρύματος Ωνάση, το 1996/1997, 1999/2000 και το 2003/2006.

Ως editor in chief του επιστημονικού περιοδικού *Παράβασις*, που έχει κυκλοφορήσει από το 1995 μέχρι τώρα 16 ετήσιους τόμους, από δε το 2014 και με ένα ξεχωριστό τεύχος σε ξένες γλώσσες, όπως ήδη ανέφερα, έχει επίσης εκδώσει περισσότερα από 10 παραρτήματα (Παραβασάκια).

Ήταν επίσης Διευθυντής της εκδοτικής σειράς της Ακαδημίας Αθηνών «Κείμενα και μνημεία του ελληνικού προεπαναστατικού θεάτρου», καθώς και του ερευνητικού προγράμματος «Το ελληνικό θέατρο στην εποχή του Μεσαίωνα, της Αναγέννησης και της Τουρκοκρατίας», στο πλαίσιο του οποίου έχει εκδώσει πέντε ακόμη τόμους.

Ως Διευθυντής της εκδοτικής σειράς «Θεατρική Βιβλιοθήκη» του Ιδρύματος Ουράνη, έχει επίσης εκδώσει 10 αυτοτελείς τόμους με άγνωστα ή λιγότερο γνωστά θεατρικά και θεατρόμορφα έργα, τα οποία έχει αναστηλώσει και συμπληρώσει με εκτενείς εισαγωγές και κριτικά υπομνήματα.

Έχει επίσης οργανώσει ερευνητικές αποστολές στο εξωτερικό με εξωπανεπιστημιακή χρηματοδότηση, στη Ρουμανία, στην Ουγγαρία, στην Ιταλία και τρεις φορές στην Οδησό, τα αποτελέσματα των οποίων έχουν δημοσιευτεί στην *Παράβαση* ενώ για το ελληνικό θέατρο στην Οδησό έχει εκδώσει και αυτοτελή τόμο με την Ιρένα Μπογκντάνοβιτς.

Πεδία των ερευνητικών ενδιαφερόντων του είναι η Ιστορία του Θεάτρου και του Δράματος, ιδίως του μεσογειακού χώρου και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η Συγκριτική Λαογραφία, οι Βυζαντινές και Νεοελληνικές Σπουδές, γενικά

φιλολογικά και ιστορικά θέματα, η έκδοση κειμένων, καθώς και η Θεωρία του Θεάτρου και του Δράματος. Επίκεντρο της ερευνητικής και συγγραφικής τους δραστηριότητας είναι πάντα η Ελλάδα και ο ελληνικός πολιτισμός σε όλες τις εκφάνσεις του.

Κατά γενική ομολογία, ο τιμώμενος θεωρείται ο κατεξοχήν θεμελιωτής της Ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου στη διαχρονία του, από το Βυζαντινό και Κρητικό Θέατρο μέχρι τις μέρες μας. Τα μελετήματά του, ιστορικά θέματα των επιμέρους περιόδων, μελετήματα για τους δραματουργούς και τα έργα τους, συγκρίσεις και επιρροές από τη Δύση, τα Βαλκάνια και την Ανατολή, επίσης μελετήματα για τη σκηνική πρόσληψη, καθώς και τα θεωρητικά μελετήματά του, όλα τα ανωτέρω «κουμπώνουν» το ένα με το άλλο και αλληλοσυμπληρώνονται σκιαγραφώντας με επιτυχία μια ενιαία και χρονικά εξελισσόμενη εικόνα της θεατρικής ζωής στην κυρίως Ελλάδα αλλά και στον ευρύτερο ελληνικό χώρο, συνθέτοντας έτσι την Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου στα νεότερα χρόνια.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβολή του Βάλτερ Πούχνερ στην ανάδειξη του αιγαιοπελαγίτικου θεάτρου ως αυτόνομου ερευνητικού πεδίου, στο πλαίσιο της δράσης των καθολικών θρησκευτικών ταγμάτων στην Ανατολή. Αξιοποιώντας πληροφορίες από τις ήδη δημοσιευμένες ιστορικές πηγές, οριοθέτησε το πλαίσιο του καινούργιου ερευνητικού πεδίου και έθεσε τους θεωρητικούς άξονες και τα νέα ερευνητικά desiderata. Σύντομα, ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του '80, ταύτισε το όνομά του με τον συγκεκριμένο επιστημονικό χώρο, δίνοντας έμφαση στην ανακάλυψη, την έκδοση και την ανάδειξη των νέων πηγών και των δραματουργικών κειμένων που εντοπίζονταν στα ιστορικά και τα εκκλησιαστικά αρχεία. Χωρίς να αφήσει ανεκμετάλλευτο τίποτα, ψηφίδα την ψηφίδα δημιούργησε μια αξιόλογη βιβλιογραφία, στην οποία παρουσιάζονται και εξετάζονται οι σχέσεις του φαινομένου με τη Δύση, τα κείμενα και οι παραστάσεις τους, στο πλαίσιο της διπλωματικής αλλά και προσηλυτιστικής δράσης των μοναχών, ακόμα και οι παραθεατρικές εκδηλώσεις που οργανώνονταν, όπου το θέατρο έπαιζε μείζονα ρόλο στην εκπαίδευση και τη θρησκευτική διάπλαση. Ενδεικτικά αναφέρω τις μελέτες του «Θρησκευτικό θέατρο στο Αιγαίο του 17^{ου} και του 18^{ου} αιώνα», «Φιλολογικές και θεατρολογικές παρατηρήσεις στα δραματικά κείμενα του αιγαιοπελαγίτικου θεάτρου (1600-1750)», «Θεατρολογικά, εκκλησιαστικά και λαογραφικά της παλαιάς Νάξου», επίσης τις κριτικές εκδόσεις σχεδόν του συνόλου των γνωστών θεατρικών κειμένων της περιόδου αυτής.

Εξίσου σημαντική είναι η συμβολή του τιμώμενου στην επιστήμη της Λαογραφίας. Αν και δεν είμαι η καταλληλότερη να μιλήσω για την ελκυστική αυτή επιστήμη, οι λαογραφικές του εργασίες ξεχωρίζουν για τον πλούτο του υλικού τους, εκδιδόμενου και ανέκδοτου, για την κριτική αντιμετώπιση της βασιμότητας των πληροφοριών τους, τη συσχέτιση των φαινομένων τόσο ως προς το ιστορικό τους βάθος όσο και στη συγκριτική διάστασή τους με τον ευρύτερο χώρο της Χερσονήσου του Αίμου και της Μεσογείου, επίσης για τη συσχέτιση των λαογραφικών φαινομένων και μεθόδων με επιστήμες όπως η Ιστορία και η Φιλολογία, αλλά και η Εικονογραφία, η Θεολογία, η Κοινωνιολογία και οι επιστήμες της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Αποδεικνύεται ότι είναι σε θέση να συνδυάζει παραδοσιακές προσεγγίσεις με σύγχρονες μεθόδους και να αναδεικνύει νέες θεματικές της λαογραφικής έρευνας.

Οι βραβεύσεις του

Μια τέτοια πολυσχιδής προσωπικότητα πολυτάλαντου επιστήμονα και ερευνητή ήταν φυσικό να ξεχωρίσει από πολύ νωρίς, προσελκύοντας το ενδιαφέρον του ακαδημαϊκού χώρου, και όχι μόνον, και να τιμηθεί από ποικίλους φορείς.

- Το 1994 εκλέγεται αντεπιστέλλον μέλος της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών.
- Το 1995 η Ακαδημία Αθηνών τού απονέμει το **Βραβείο του Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη** για το βιβλίο του *Ανιχνεύοντας τη Θεατρική Παράδοση*.
- Το 2000 λαμβάνει το **Βραβείο Παναγιώτη Φωτέα** για το έργο του *Ο μίτος της Αριάδνης*.
- Το 2001 παρασημοφορείται με τον **Αυστριακό Σταυρό Τιμής για την Επιστήμη και την Τέχνη**.
- Το 2002 εκλέγεται πρώτος Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, θέση που συνεχίζει να κατέχει μέχρι σήμερα.
- Το 2008 τού απονέμεται το **έπαθλο «Μένανδρος»** του Θεατρικού Μουσείου για την επιστημονική του προσφορά στον θεατρικό πολιτισμό της Ελλάδας.
- Το 2008 τού απονέμεται επίσης το **Μεγάλο Βραβείο Θεάτρου** από την Ένωση Κριτικών Θεάτρου και Μουσικής σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Οργανισμό του Δήμου Αθηναίων για το πολύπλευρο έργο του.

Είναι επίσης μέλος σε πολλές επιστημονικές εταιρείες, καθώς και σε συντακτικές επιτροπές πολλών επιστημονικών περιοδικών.

Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών τον έχει τιμήσει:

- Εκλέγοντάς τον Πρόεδρο του Τμήματος για τέσσερις θητείες, 1993-1995, 1997-1999, 2001-2003 και 2005-2007.
- Το 2007 με την ευκαιρία του εορτασμού των 60 χρόνων από τη γέννησή του, το Τμήμα εξέδωσε τον ογκώδη τόμο *Πούχγερ: Βίος και έργο* (827 σελίδων) με όλη τη μέχρι τότε εργογραφία του, καθώς και τον εξίσου ογκώδη τόμο *Στέφανος: Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχγερ* (1.440 σελίδων), όπου περιελήφθησαν μελετήματα που του αφιέρωσαν 122 συνάδελφοι και μαθητές του, απόφοιτοι του Τμήματος.
- Το 2014, έτος της αφυπηρέτησής του, το Τμήμα διοργάνωσε το Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο με θέμα «Θέατρο και Δημοκρατία», το οποίο αφιέρωσε στον Βάλτερ Πούχγερ, με συμμετοχή άνω των 148 εισηγητών και πέραν των 300 συνέδρων. Τα πρακτικά του Συνεδρίου αυτού σε δύο τόμους 1.688 σελίδων θα παραδοθούν σήμερα, τιμής ένεκεν, στον τιμώμενο.

Σήμερα ήρθε η σειρά του Πανεπιστημίου Αθηνών να τον τιμήσει με τον ανώτατο τίτλο που μπορεί να απονείμει, αυτόν του Επίτιμου Καθηγητή, αποδίδοντάς του την προσήκουσα τιμή για την προσφορά του στην Παγκόσμια Θεατρολογία, τη Συγκριτική Λαογραφία, τις Βυζαντινές και Νεοελληνικές Σπουδές για το τεράστιο συγγραφικό του έργο, αναγνωρισμένο στην Ελλάδα και το εξωτερικό και για τη μακρά θητεία του σε διακεκριμένα πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Παράλληλα με τη λαμπρή ακαδημαϊκή πορεία του, ο τιμώμενος ευτύχησε και στην προσωπική του ζωή. Με την αγαπημένη του σύζυγο, τη γιατρό Αριάδνη Μαλαμίτη, Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Νεογνολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, δημιούργησαν μια ευτυχισμένη οικογένεια, απέκτησαν δύο γιους, που σταδιοδρομούν στην ιατρική επιστήμη στο εξωτερικό, και πρόσφατα και δύο εγγόνια.

Κυρίες και κύριοι,
Αγαπημένε μας κ. Πούχγερ,

Σήμερα συγκεντρωθήκαμε όλοι εδώ για να σας τιμήσουμε και να σας καμαρώσουμε. Με την ελπίδα ότι μπόρεσα να ανταποκριθώ στο να παρουσιάσω

με επάρκεια το πολύπλευρο και πολυσχιδές έργο σας στον χρόνο που είχα στη διάθεσή μου και πιστεύοντας ότι εκφράζω ως Πρόεδρος όλα τα μέλη του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, δεν έχω παρά να σας ευχηθώ υγεία, μακροημέρευση και συνέχιση του δημιουργικού σας έργου.

Σας ευχαριστούμε που αγαπήσατε τη χώρα μας και τον πολιτισμό της.

Έχετε την αγάπη όλων μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.